

Recenzja pracy habilitacyjnej, dorobku artystycznego oraz działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzującej sztukę Pana doktora Mariusza Gorzelaka, sporządzona w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie sztuki, dziedzinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, przeprowadzanym przez Akademię Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu za pośrednictwem Rady Doskonałości Naukowej z dnia 06.04.2023 roku.

Osobowość artystyczna Pana adiunkta Mariusza Gorzelaka rozwijała się wśród twórców Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu na Wydziale Grafiki, gdzie jako student poznawał i doskonalił warsztatowe umiejętności, a wśród uznanych mistrzów i autorytetów budowała się jego tożsamość oraz umacniała więź środowiskowa. W 2005 roku uzyskał dyplom magistra sztuki pod kierunkiem profesora Andrzeja Basaja i związał się zawodowo z macierzystą uczelnią, z ówczesną Pracownią Druku Wklęsłego i Wypukłego; aktualnie to Pracownia Książki Artystycznej. Tam przechodził kolejne etapy kariery zawodowej, rozpoczynając od funkcji laboranta i asystenta, a w 2013 roku po uzyskaniu stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne na Wydziale Grafiki i Sztuki Mediów tejże Akademii, objął stanowisko adiunkta. Rozprawa doktorska nosiła tytuł: „Idea-Proces-Studium przypadku w technikach wklęsło i wypukłodrukowych”; promotorem tej pracy była profesor Anna Janusz-Strzyż.

Rzetelnie i skrupulatnie opracowana dokumentacja habilitacyjna ilustruje obszerny dorobek: prace artystyczne oraz publikacje, aktywność twórczą, dokonania dydaktyczne i organizacyjne, jak również działalność popularyzatorską sztuki, i, wraz z Autoreferatem, ukazuje twórcę konsekwentnie realizującego własne dzieło. Grafika dumnego, ambitnego, ale zarazem pełnego

szacunku i pokory wobec faktu przynależności do szacownej Wrocławskiej Szkoły Grafiki. Artysty i dydaktyka świadomego przynależnego mu miejsca w graficznej przestrzeni, tej bliskiej, rodzimej oraz w globalnym odniesieniu. Ilustracyjne i pisane tego świadectwa znajdują się w recenzowanych wydawnictwach, publikacjach, pismach, poświęconych sztuce oraz idei twórczego obrazowania; wymienię wybrane: „35 lat Katedry Wiedzy Wizualnej i 15 lat Katedry Sztuki Mediów we wspomnieniach studentów uczelni”, wyd.: Akademia Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu, red.: W. Gołuch, 2022; „Asymetria”, wydawca: ASP we Wrocławiu, red.: J. Jernajczyk, 2021; „Sztuka na miejscu”, wydawca: ASP we Wrocławiu, 2021; „Wrocławska Szkoła Grafiki'21 Katedra Grafiki Artystycznej The Wrocław School of Printmaking'21 Printmaking Departament”, wyd.: ASP we Wrocławiu, red.: D. Miłkowska, 2021; „Format Pismo Artystyczne 50”, Andrzej Kostołowski, „Wieżowce Wrocławia, warsztat i nośność”, wyd.: ASP we Wrocławiu, 2006.

Dorobek artystyczny adiunkta Mariusza Gorzelaka urastał w efekcie nieprzerwanych od lat poszukiwań twórczych, zmagania z graficzną materią w celu osiągnięcia doskonałości warsztatowej, zindywidualizowanej formy przekazu wizualnego, w pełni odpowiadającej jego temperamentowi, filozofii życia zestrojonej z poglądem na istotę grafiki artystycznej. Jak określa sam autor, także z potrzeby uczestniczenia w konkursach, sympozjach, konferencjach, plenerach, by móc najpełniej zaznaczyć swój udział w procesie poznawczym sztuki, czerpiąc z tego satysfakcję. Ten stan rzeczy potwierdzają liczne katalogi prestiżowych międzynarodowych i ogólnopolskich konkursów graficznych oraz wystaw, jak również artystyczne opracowania wydawnicze. Prace Artysty były publikowane w czterdziestu wydawnictwach; szczegółowy spis zawiera dokumentacja habilitacyjna.

Grafik Mariusz Gorzelak prezentował swoją twórczość na stu pięćdziesięciu jeden wystawach zbiorowych, z czego osiemdziesiąt dwie odbyły się po uzyskaniu stopnia doktora. Zorganizował dziewięć wystaw indywidualnych przed uzyskaniem stopnia doktora i pięć po otrzymaniu stopnia. Wartość artystyczna jego prac została siedmiokrotnie doceniona, nagrodzona bądź nominowana do nagrody czy wyróżniana w konkursach graficznych w Polsce: Ostrowie Wielkopolskim, Cieszynie, Bełchatowie, Oleśnicy i za granicą: w Skopje w Macedonii oraz w Sint-Niklaas w Belgii.

Habilitant na przestrzeni lat poznał i stosował w kreacji artystycznej nieomal wszystkie typy druku oraz techniki graficzne, a dzięki zamiłowaniu do eksperymentu formalnego, odważnej i konstruktywnej realizacji warsztatowej, osiągnął znakomitą jakość graficznej materii.

W Autoreferacie przywołuje swoje wcześniejsze dokonania twórcze, ukazując przebieg ideowych wartościowań i formalnych transformacji. W jego pracach pojawiają się zarówno formy abstrakcyjne jak i figuratywne, o zgeometryzowanej proveniencji oraz domyślnych układach form przestrzennych, prace określone czernią i o wielobarwnym spektrum.

Na początku twórczości tworzył wielkoformatowe prace linorytne, barwą ograniczone do czerni i świetlistych półtonów, kontrastujących z jej głębią. Odczytuję je jako projekcje samego autora z eskapad w mroczne, industrialne przestrzenie, stanowiące tło dla jego stanów wewnętrznych. Twórca ukazuje formy określone w blasku światła, pełne napięć, niczym urywki zapamiętanych kadrów rzeczywistości, wytyczających alegoryczną arenę zdarzeń. Obrazują to cykle prac: „Przypowieści” oraz „Bez tytułu” z lat 2005-2008, opracowane techniką kolografii, wkleśło i wypukłodrukiem. Ten ostatni cykl stał się preludium dla serii prac „Moduły” z 2008 roku, a następnie cyklu „Cudowna pustka” z lat 2017-2022, do którego powrócę w dalszej części recenzji.

Twórczość adiunkta Mariusza Gorzelaka w dużej mierze odnosi się do asocjacji myśli o człowieku i świadomości o jego funkcjonowaniu. Umocowana jest w specyfice materii graficznego obrazowania, której bezgranicznie zawierzył, która odzwierciedla prawdę o nim jako Człowieku i Twórcy. Jego wyznanie: „(...) nauczyłem się, że świat jest pełen emocji, rozedrgania, nieoczekiwanych zwrotów, a grafika jest ludzka, namacalna, jest jak kobieta, o którą stale trzeba zabiegać; nauczyłem się też być na równi zdecydowanym i twardym, jak i delikatnym i subtelnym, zaskakiwać i dać się zaskoczyć, nigdy nie przestawać próbować i nie bać się”, ukazuje Artystę mocno zespolonego zmysłową myślą i warsztatowym ciałem z wybraną dyscypliną sztuki. Na tyle silnie i wytrwale zaangażowanego eksperymentatora, poszukującego oryginalnych rozwiązań warsztatowych, żeby wypracować autorską metodę trawienia szkła organicznego. Ten nowatorski charakter opracowywania matryc, w połączeniu z innymi uzyskanymi przez Kandydata metodami niekonwencjonalnego zastosowania do druku tego materiału, pogłębił oryginalność jego dzieła doktorskiego. Przedstawiają to kompozycje składające się na dwa cykle przewodu doktorskiego z lat 2012-2014: „Wonderland”, złożony z ośmiu prac o wymiarach 70×100 cm, wykonany techniką akwatinty, suchorytu, pleksorytu, a także wypukłodruku oraz „Obiekty ciężkie”, wykonany techniką trawionej pleksi i wypukłodruku, w którym znajdziemy odniesienia do jednej z serii habilitacyjnych, mianowicie „Kamienie Girony”. W pracach z cyklu „Wonderland” pojawiła się problematyka społeczna o egzystencjalnym przesłaniu jako autorski komentarz do otaczającej rzeczywistości, utrzymana w cyklu „Wonderland

kontynuacja” o wymiarach prac 70×100 cm z lat 2015-2017. Także w 2012 roku powstał cykl prac linorytnicznych „Vivat Polonia” i „Exit” o wymiarach prac 70×100 cm, będących wyrazem wizualnej riposty do „kondycji naszego kraju”, niepozbawionej uzasadnionej ironii; określonej graficznie czernią.

Twórczości adiunkta Mariusza Gorzelaka określają również małe formy graficzne, w tym ekslibrisy. Stanowią obszar wdrożeniowy dla nowych koncepcji i idei. W latach 2015-2016 powstał cykl prac „Heroes” złożony z sześciu prac o wymiarach 12×17 cm, wykonanych w technice akwaforty i akwatinty, a także „Urbcube” w technice akwaforty i druku wypukłego, zrealizowanych w Berkeley w Stanach Zjednoczonych, w którym dopatruję się odniesień do zarówno lokalnych bohaterów kultowych komiksów, jak i z ulicy. Równolegle powstało pięć prac z cyklu „Codziennosc. Zrobione we Wrocławiu” wykonane technikami wklęsto i wypukłodruku; alegorycznych scen, dedykowanych uroczemu miastu. Pomiędzy 2016 a 2019 rokiem zostały wykonane prace graficzne z wizerunkiem ludzkim, ukazane w różnych konwencjach i wielobarwnym spektrum.

Pragnę zauważyć, że praca „Ex libris Mariusza Gorzelaka” otrzymała nagrodę główną na International Ex Libris Skopje w Macedonii w 2018 roku; praca „Life is a tango..?” była wyróżniona na The International Sint-Niklaas bookplates and small printmaking competition w Belgii w 2019 roku oraz otrzymała nominację do nagrody XVII Biennale Ekslibrisu i Małej Formy Graficznej w Ostrowie Wielkopolskim w Polsce w 2022 roku.

Wysublimowana, eksperymentatorska twórczość adiunkta Mariusza Gorzelaka, metaforyczna i aluzyjna, odzwierciedla jego osobisty i zarazem intymny stosunek do wielowymiarowości świata; ekosystemu ze znaczącym nastawieniem na człowieka, z wszelkimi szczytnymi, jak i kruchymi wartościami znamionującymi gatunek. To fascynacja światem ludzi anektujących przestrzeń, w której żyją, zmieniają jej charakter i przeznaczenie; kreują ją, nadając jej pożądaną formę oraz określonego wymiaru. Należy zaznaczyć, że od wielu lat zainteresowania Artysty koncentrowały się także na pewnych wątkach, wynikających pośrednio z ludzkiego fenomenu; w Autoreferacie wyznał: „(...) pociągały mnie także: poezja codzienności, abstrakcyjne formy, recykling idei, śmietnik cywilizacyjny, zagadnienie upływającego czasu, nostalgii karmionej okruchami pamięci”, a rozpatrywane przez niego treści, każdorazowo były dogłębnie analizowane w różnych kontekstach.

Skutkiem pasji i licznych zaciekawień Autora oraz jego predylekcji warsztatowych, ukierunkowanych na wypukłe i wklęste metody druku oraz technologiczne działania twórcze na ich pograniczu, stała się graficznie wyrażona istność wskazanego dzieła habilitacyjnego z lat 2019-2022, zawarta w tytule:

„Idea- Proces- Studium Przypadku: Cudowna pustka, Sen Girony, Kamienie Girony”.

Różnorodność stylistyczna i znaczeniowa, rozmyślnie zaimplementowana do trzech serii prac, wynika z wewnętrznego imperatywu Autora grafik. Ten skłania go do koincydencyjnego doświadczania i przeżywania określonych zagadnień czy problemów artystycznych. Ideowym spoiwem jest koncepcja twórcza, której Habilitant jest wierny od kilku lat, a ściśle ujmując od doktoratu. Zawarł ją w trzech zasadniczych elementach i określił następująco: „Są to „idea”, „proces”, „studium przypadku”. Ich wzajemna relacja to zamknięty, powtarzalny obszar, który w każdym punkcie może mieć zarówno swój początek jak i koniec. Kiedy rodzi się „idea”, tj. pomysł, potrzeba czasu, by mógł się rozwinąć, następnie „idea” przechodzi w „proces”, który jest stricte twórczy – tu: graficzny, później powstaje ostateczna forma: „studium przypadku”. W określeniu „studium przypadku” jest pewna metaforyczność, ponieważ w języku polskim może ono oznaczać zarówno analizę dzieła jak i analizę przypadku”. Kandydat odwołuje się do fenomenu przypadku w sztuce, podkreślając jego znamienne rolę w procesie tworzenia matrycy, drukowania, a w efekcie ostatecznego oblicza odbitki. Graficzne „studium przypadku” stało się dla Niego jądrem rozważań intelektualnych, opracowań twórczych i technologicznych. O źródłach twórczego impulsu wypowiadał się na łamach wydawnictwa „Wrocławska Szkoła Grafiki’21 Katedra Grafiki Artystycznej The Wrocław School of Printmaking’21 Printmaking Departament”, wyrażając to słowami: „Pomysły na grafiki zaczynają się w pamięci: mojej, aparatu, komputera, papieru, przepełnionych otwartych archiwów cyfrowych, aplikacji, kryją się w przypadkowych możliwościach i możliwości przypadku, w logice konsekwencji zdarzeń i konsekwentnej realizacji”. Przekonuje mnie ten sposób wartościowania, tym bardziej, że intergraficzny wymiar rozpatrywanych prac koreluje z ich warstwą przedstawieniową i znaczeniową, wręcz skłaniając odbiorcę do namysłu, deliberacji wizualnej.

Cykl „Cudowna pustka” powstał w latach 2019-2022, w całości składa się z dwudziestu trzech prac, szesnaście określa serię habilitacyjną, spośród których w obrazowaniu prac: „Cudowna pustka: Czekam na ciebie”, 100×70 cm; „Cudowna pustka: Czekam na ciebie 1”, 100×70 cm; „Cudowna pustka: Asymetria 1”, 60×60 cm; „Cudowna pustka: Asymetria 1.1”, 60×60 cm, żywotnie odnajduję przestrzeń do osobistej zadumy, uwalniania skrywanych tęsknot czy dezaktywowania zwątpień; literalnie w zamyśle Autora: „Taka pustka staje się cudowna, pobudza kreatywność, inspiruje: do odkrywania na nowo i po raz pierwszy. Szyba, za którą jest stale zmieniający się świat, staje się jednocześnie

matrycą i zadrukowaną powierzchnią, ciągle zmieniającym się studium przypadku". Uważam, że prace graficzne z tego cyklu znamionuje wyjątkowa wartość barwnej materii – warstwowo nakładanych powłok o zróżnicowanej fakturze z zastosowaniem gradientu kolorystycznego, szablonu i maskowania. Przykładowo znamionują to prace: „Cudowna pustka 19.01”, o wymiarze 70×100; „Cudowna pustka 19.02”, o rozmiarze 100×70 cm, czy „Cudowna pustka. Czarna zasłona 1”; „Cudowna pustka. Czarna zasłona 2”, o rozmiarach 100×70 cm, a także ukazane w Autoreferacie z tej serii: „Cudowna pustka 19.03”; „Cudowna pustka 19.04”; „Cudowna pustka 19.05”; „Cudowna pustka 19.06”, o wymiarach 100×70 cm. Utrwalone na papierze, wycinkowo spolaryzowane, zgeometryzowane przestrzenie, niczym przebłyśki świadomości wyłaniają się z pomroku ludzkiej pamięci. Od naszej percepcji zależy czy jedno spojrzenie wystarczy, by uaktywnił się strumień świadomości i dokonał się akt wizualnego spełnienia. Równie mocno zawładnęły moimi emocjami prace: „Cudowna pustka- jedna kula”; „Cudowna pustka- dwie kule”, o wymiarach 100×70 cm, niejako dążąc do zintegrowanego odbioru z pracami: „Cudowna pustka. Niebieski szum”, o wymiarze 100×70 cm oraz „Cudowna Pustka- błękitny_1”; „Cudowna Pustka- błękitny_2”, o wymiarach 18×50 cm, zaprezentowanymi w Autoreferacie, których wskazana w tytule barwa hipnotyzuje skojarzenia, zmysłowo uwodząc wzrok. Przyznam uroczyście, że w takiej przestrzeni mógłbym się zatracić!

Eteryeczność drukowanych obrazów została uzyskana dzięki wyjątkowemu wyczuciu materii graficznej wykonawcy. Pieczołowicie opracowane kompozycje przy zastosowaniu technik: akwaforty, akwatinty, suchej igły, pleksorytu, także, w wybranych pracach wzbogacone rysunkiem kredką, grafitem, ołówkiem, węglem, tuszem oraz „pseudofotoakwatintą”, której technologiczny opis zawiera Autoreferat, zdynamizowane poprzez graficzne „samplerowanie”, idąc za określeniem muzycznym Autora, skutkowało powstaniem wypowiedzi nawarstwionej sensualnie, intymnej i szczerzej. Nacechowane oniryczną fabułą kompozycje, prowokują do zadumy nad miarą pustki, a figuratywne elementy ukazane w nienormalnych przestrzeniach, uzmysławiają sens autorskiej wizji.

Zważywszy, że wszelkie wyzwania graficzne stanowią dla Autora asumpt do wnikliwych rozważań intelektualnych, wywołały potrzebę zgłębienia sensu samej fizyczności matrycy jako ideowego transmitera obrazu. Sposobem opracowania grafik rozpatrywanego cyklu redefiniuje użyteczność klasycznych form drukujących, m.in. poprzez powielenie obrazu awersami i rewersami matryc, przy zachowaniu reżimu w kolejności druku, ich rozmieszczeniu i

ułożeniu. Tym sposobem Autor dokonał swoistego recyklingu formy drukującej, czyniąc zacyklny do narodzin nowych idei.

Kontemplacja każdej z ośmiu foto-graficznych kompozycji powstałych w 2021 roku i składających się w cykl „Sen Girony”, nieomal nastraja zmysły na rejestrację szmerów wydobywających się z aranżowanych przestrzeni, odczuwanie ich materialności. To zasługa intuicji i finezji w opracowywaniu graficznego obrazu. W sensie formalnym jest to sztuka o wzajemnym przenikaniu się form i planów, o związkach zachodzących pomiędzy przedstawionymi postaciami, figurami, obszarami, a przestrzenią, w którą są wkomponowane. Znaczeniowo, odnosi się do zjawiska pamięci; pamięci o człowieku, realizmu jego istnienia w przypisanym mu świecie. Z przepastnych zbiorów bibliotek: polskiej, amerykańskiej, australijskiej i katalońskiej, jak w przypadku rozpatrywanego oraz kolejnego cyklu „Kamienie Girony”, spomiędzy nieprzebranych ilości śladów ludzkiego istnienia, Autor wydobywa archiwalne fotografie na potrzeby własnej opowieści. Transponując graficznie, nie tyle wizerunki postaci i miejsc, co, jak to ujął: „wrażenie niepamięci”, personalizuje i przywraca do powtórnego życia często anonimowych bohaterów zdjęć czy wykonawców fotografii. Prace z tego cyklu to rodzaj nostalgicznej reaktywacji, urzeczywistnionej poprzez metaforyczne, wizualne „cytowania”. Materia graficznych śladów tej serii prac, generowana za pośrednictwem druku wklęsłego, wypukłego, fotopolimeru oraz termotransferu, ewokuje swoistość kolorytu katalońskiej społeczności, osobniczo znacząc charakter konstrukcji ukazanych w trzecim cyklu „Kamienie Girony”. Sześć prac tegoż cyklu z 2021 roku zostało wykonanych w technice druku wklęsłego, polimeru oraz druku wypukłego. Również to dzieło znamionuje procesualność warsztatowa i kontekstowa, jednakowoż określa je stonowana gama barwna, o dyskretnej malarskości. Poszczególne prace jawią się jako fenomenologiczne opowiedziana historia za pośrednictwem trójwymiarowych kadrów zdjęć różnolitych ruin budowli, ostańców architektonicznych z obszaru Katalonii. Poddanych fizycznej weryfikacji czasu, materialnie podniszczonych, a także ludzkiej (nie)pamięci. Obiektów zdeformowanych, nieostrych, niczym nakładające się wspomnienia wyłaniające się z monolitycznej czarnośći. Cykl ten uznaję za kamień milowy, interfejs Autora w przekazie własnych, artystycznych prawd jako efekt Jego dotychczasowych graficznych przeżyć; również w odniesieniu i odróżnieniu do innych twórców, z którymi się konfrontuje, których dorobek docenia, takich jak Judith Martinez Estrada czy Jaco Putker. W sposób namacalny egzemplifikują to komplementarne prace serii: „Kamienie Girony 1”; „Kamienie Girony 2”; „Kamienie Girony 3”; „Kamienie Girony 4”, o formatach

10,5×30 cm oraz „Kamienie kamienie Girony. Suma zdarzeń 1”; „Kamienie Girony. Suma zdarzeń 2”, o formatach 10,5×60 cm.

Graficzne wyznania Artysty utrwalone w dziele habilitacyjnym, konsekwentnie zataczają ideowy krąg, który sobie wytyczył i zawarł w konstrukcie: idea- proces- studium przypadku- nowa idea. Zgłębia w nim istotę narracji graficznej fabuły, holistycznie dociekając tropicznych rozwiązań formy oraz powiązań technologicznych. Specyfika jego „matrycowania” nadaje wybranej dyscyplinie sztuki atutów, nieszablonowych rozwiązań wizualnych w iście wirtuozerskim wydaniu.

Serie prac habilitacyjnych były prezentowane m.in. na wystawach: „Cudowna pustka” w Centrum Kultury Agora we Wrocławiu w 2019 roku; „Cudowna pustka” w Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach w 2020 roku; „Łączy nas miejsce” Mariusz Gorzelak/ Anna Janusz-Strzyż/ Maja Dokudowicz/ Justyna Patecka/ Anna Juchnowicz w Galerii Arsenał Muzeum Miejskim Wrocławia w 2021 roku (trzy cykle prac); „Ze wszystkich historii, które się nie wydarzyły, te nie wydarzyły się najbardziej” Mariusz Gorzelak/ Anna Kodź, w Miejsce dla Sztuki we Wrocławiu w 2023 roku (trzy cykle prac).

Natomiast poszczególne prace z trzech wskazanych serii były eksponowane w ramach konkursów i imprez: V Bienal Internacional de estampa “José Guadalupe Posada” w Meksyku; 3rd International Print Biennale Yerevan 2021 w Armenii; II Międzynarodowym Triennale Grafiki w Cieszynie; „Para. Ceramika Grafika” w Libercu w Czechach; „The Iosif Iser” International Contemporary Engraving Biennial Exhibition, w Ploiești w Rumunii. Prace były publikowane m.in. w katalogach: „The Iosif Iser” International Contemporary Engraving Biennial Exhibition/ Thirteenth Edition”, „A!symetria”, „Wrocławska Szkoła Grafiki ‘21. Katedra Grafiki Artystycznej/The Wrocław School of Printmaking ‘21. Printmaking Departament”.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że praca „Cudowna pustka: Czekam na ciebie” otrzymała nominację do nagrody na 2. Międzynarodowym Triennale Grafiki w Cieszynie w 2021 roku.

Kandydat był inicjatorem i organizatorem trzydziestu siedmiu działań kuratorskich, w tym: wystaw, akcji artystycznych, happeningów, działań performatywnych, festiwali, zarówno we Wrocławiu, jak i innych ośrodkach w kraju. W latach 2007-2023 współpracował z Muzeum Regionalnym w Bełchatowie, prowadząc cykliczne warsztaty graficzne dla dzieci i młodzieży. Z Fundacją Open Mind Kids Design Space organizował twórcze działania interdyscyplinarne; był opiekunem Festiwalu Sztuki Jabłka Bełchatów, dla którego stworzył identyfikację wizualną i zainicjował cykl wydarzeń

wielodyscyplinowych: „PrintCard special edition - Apple/Locality”, „Fantasmagorie Bełchatów - Księżyc”, „Podejź, Dotknij, Uśmiechnij się”, sprawując funkcje kuratora. Jest organizatorem ogólnopolskiego festiwalu plastyczno-muzycznego „Ludowe Inspiracje”; od wielu lat współpracuje z Przedszkolem Integracyjnym nr 93 im. Jana Brzechwy we Wrocławiu, gdzie prowadzi zajęcia terapeutyczne z zakresu grafiki warsztatowej; od 2013 roku prowadzi wykłady i warsztaty w corocznym Dolnośląskim Festiwalu Nauki. W 2022 w ramach współpracy z Narodowym Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego we Wrocławiu brał udział w ogólnopolskim projekcie „Śpiewająca Polska 2006-2021”; wykonał zestaw pięćdziesięciu grafik wklęsłodrukowych zatytułowany „Muzykanci”. W latach 2022-2023 współpracował z Juhan Liiv Museum w Tartu w Estonii, w ramach której był autorem koncepcji „Sand/Piasek” międzynarodowego projektu PrintCardWrocław.

Artysta uczestniczył w zagranicznych stażach artystycznych: w Anglii w Bristolu na zorganizowanym przez Universum of the West of England kursie „Primitive Printmaking” w 2014 roku; rok później wyjechał do Niemiec do Drezna, praktykując w Grafikwerkstatt; w Stanach Zjednoczonych w ramach miesięcznej rezydencji artystycznej w Kala Art Institute Berkeley; w 2021 roku rezydował w Art Print Residence w Arenys de Munt w Hiszpanii. Tam powstały dwie serie prac ze wskazanej kolekcji habilitacyjnej.

Pan Adiunkt Mariusz Gorzelak daje się poznać jako osoba wielce zaangażowana w prace na rzecz Wydziału; kilkakrotnie był wybierany do Kolegium Elektorów, czterokrotnie do Rady Wydziału Grafiki i Sztuki Mediów, której członkiem jest również w kadencji 2020-2024. Był sekretarzem komisji rekrutacyjnych; jest koordynatorem praktyk studenckich dla kierunku Grafika; pełni funkcję członka Wydziałowej komisji ds. dotacji finansowych dla młodych naukowców i uczestników studiów doktoranckich. Wielokrotnie powoływany był do pełnienia funkcji koordynatora i kuratora wystaw, m.in.: „Rezonanse Współczesna grafika polska” we Wałbrzychu w 2014 roku oraz we Wrocławiu w 2016 roku. Od 2015 roku jest kuratorem międzynarodowych projektów: „Printcard Wrocław” o szczególnym znaczeniu dla internacjonalizacji procesu twórczego, w którym dotychczas uczestniczyło ponad pięciuset artystów z czterdziestu dwóch krajów i z sześciu kontynentów; kuratorem wystawy Print Matters Artists' Books Archive from Centre for Fine Print Research”, UWE Bristol, Galeria Przy Rektoracie, ASP Wrocław w 2019 roku; kuratorem licznych wystaw Pracowni Druku Wklęsłego i Wypukłego/Książki Artystycznej oraz wielu innych inicjatyw, szczegółowo wykazanych w dokumentacji habilitacyjnej.

Nadmienię, że w 2003 roku był On stypendystą Fundacji im. Tadeusza Kulisiewicza w Warszawie.

Po uzyskaniu tytułu doktora sztuki samodzielnie pełnił funkcję promotora pięciu dyplomów magisterskich na kierunku Grafika, dyplomu magisterskiego w ramach studiów MFA; był promotorem dwóch dyplomów licencjackich na kierunku Mediacja Sztuki oraz czterech dyplomów na Podyplomowej Specjalizacji Kierunkowej w ramach studium Dyscypliny Plastyczne w Architekturze. Recenzował dziewiętnaście pisemnych prac magisterskich, w tym trzy prace anglojęzyczne w ramach studiów MFA. Uczestniczył w Komitecie organizacyjnym Międzynarodowej Konferencji „Grafika Post-Cyfrowa-Redefinicja odbitki graficznej” w 2017 roku, był też pomysłodawcą, współorganizatorem i kuratorem wystawy międzynarodowego sympozjum „Artist’s Book Present! Printmaking Based” w 2023 roku. W ramach europejskiego programu Erasmus + uczestniczył w warsztatach, wykładach pod nazwą „Graficzna współpraca. Przypadek ma znaczenie!” w Athens School of Fine Arts w Atenach w Grecji w 2018 roku; kolejno w Facultad de Bella Artes w Walencji w Hiszpanii w 2019 roku oraz w 2022 roku „Graficzna współpraca. Przypadek ma znaczenie kontynuacja!” w tej samej uczelni.

Należy odnotować, że Kandydat jest autorem rozdziału pt. „Idea-proces-studium przypadku w technikach wklęsło i wypukłodrukowych”, opublikowanego w monografii „Wrocławska Szkoła Grafiki The Wrocław School of Printmaking Katedra Grafiki Artystycznej Printmaking Department ASP Wrocław”, pod redakcją: J. Szewczyka, D. Miłkowskiej, wydanej przez ASP we Wrocławiu w 2016 roku.

W pracy ze studentami utożsamia się z ich graficznymi wyborami, oddziałuje na ich świadomość estetyczną, uczy zależności technologicznych prowadzących do unikatowej wypowiedzi powielanym obrazem. Wskazuje istotne funkcje grafiki artystycznej w komunikacji pozawerbalnej oraz uwrażliwia na jej wielowymiarowy kontekst znaczeniowy. Idealistycznie, tak sędzę, traktuje swoją przygodę dydaktyczną, z poczucia obowiązku oraz uszanowania instytucji i osób w niej pracujących.

Za efekty swojej pracy dydaktycznej i organizacyjnej habilitant został uhonorowany czterokrotnie: dwukrotnie Nagrodą Rektora Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, Nagrodą Prezydenta Miasta Wrocławia oraz Nagrodą Dolnośląskiego Kuratora Oświaty.

Konkluzja

Postawa artystyczna Pana adiunkta Mariusza Gorzelaka, nade wszystko wyrażona w dziele habilitacyjnym, ukazuje Artystę dojrzałego, o wyrazistych poglądach twórczych i zindywidualizowanym, nowatorskim charakterze wypowiedzi wizualnej.

Stwierdzam, że wysoka jakość Jego prac graficznych wraz z ogółem znaczących osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych, upowszechniania sztuki i kultury plastycznej, w pełni zasługuje na nadanie Mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

